

Šiaurės Vyskupų Konferencijos ganytojiškas laiškas

„Atsikėlęs Juozapas padarė taip, kaip Viešpaties angelo buvo įsakyta, ir parsivedė žmoną pas save“ (Mt 1,24a).

Taip baigiasi evangelisto Mato pasakojimas apie Juozapo sapną, per kurį jam Dievas apreiškia savo planą Marijai ir įkvepia jam drąsos. Nuolankaus tikėjimo Juozapas, su kuriuo Dievas kalba per sapną, turi ypatingą vaidmenį išganymo istorijoje. „Jėzus matė Juozape Dievo švelnumą“ (Patris Corde, 3). Juozapo reikšmingumas labai išaugo bažnyčios tradicijoje. Popiežius Pranciškus pabrėžia Juozapo vaidmenį mūsų krikščioniškame gyvenime, ne vien tik liturgijoje, ir pažymi, kad jis visuomet būtų minimas eucharistinėse maldose. Šie metai, kurie yra paskelbti Šventojo Juozapo metais, suteikia mums galimybę geriau susipažinti su Juozapu ir ieškoti jo pagalbos tam, kad galėtume glaudžiau sekti Kristumi.

1. *Juozapas yra tikintis ir teisus vyras* (plg. Mt 1,19). Kaip ir mūsų tikėjimo tėvas Abraomas, jis pasirodo esąs teisus vyras. Jis nenori užtraukti gėdos Marijai ar jai pakenkti. Jame yra realizuojamas biblinis idealas: šis žmogus yra pašauktas gyventi tikėjime ir tiesoje. Juozapas klauso Dievo balso ir seka Dievo valia, net jei tai ir reikalauja daug pastangų ir suvokimo. Kai mūsų tikėjimas yra išbandomas, Juozapas tampa mūsų mokytoju. Jis mus moko atsiduoti Dievui net ir sunkiose situacijose.
2. *Juozapas yra maldos ir tylos vyras*. Mūsų nepasiekė nei vienas žodis iš Juozapo lūpų, tačiau matyti, kad jis klausė Dievo nurodymų (plg. Mt 1,24). Būdamas klusnus jis įvykdė tai, ko Dievas norėjo, Mums reikia tylos, kaip šventumo būsenos, tam, kad išmoktume atpažinti jautrų, bet aiškų Dievo balsą. Kaip pamaldus žydas Juozapas turėjo būti susipažinęs su Šventu Raštu ir būti „perkrimtęs“ Dievo žodį savo maldoje. Tikriausiai jis turėjo būti išmokinęs Jėzų melstis. Teresė Avilietė pasirinko Juozapą būti savo kūrybingos maldos mokytoju. Jei mes nerandame dvasinio vadovo, visada galime kreiptis į jį
3. *Juozapas yra šeimos gynėjas* (plg. Mt 2,13-23). Kai iškyla pavojus, jis imasi atsakomybės apsaugoti savo šeimą traukiantis į Egiptą ir saugiai ją pargabena į Nazaretą. Juozapo gyvenimas turėjo būti sunkus, reikėjo daug pastangų rūpinantis šeima. Šventosios Šeimos paveikslas suteikia mums įkvėpimo mūsų pačių šeimoms. Jėzus yra centre, šalia Marija, Jėzaus ir mūsų motina, o Juozapas šiek tiek nuošaliau. Priimdamas šią santūrią, tarnaujančią ir saugančią užduotį, jis yra pavyzdys kiekvienam tėvui. Mes žinome, kaip svarbu yra tėvo vaidmuo harmoniškame vaikų auklėjime. Todėl džiugu matyti, kad tėvai vis rimčiau pradeda žiūrėti į savo vaidmenį, rūpinasi savo vaikais ir kartu su jais leidžia laiką. Tai suteikia drąsos mūsų laikams, kuomet daugelis tėvų nusimeta atsakomybę ar netgi visai atsitraukia.
4. *Juozapas yra tėvas darbininkas*. Kaip dauguma žmonių Juozapas turi aprūpinti save ir savo šeimą dirbdamas. Biblijos supratimu darbas visada turi ypatingą reikšmę. Tai yra ir pašaukimas dalyvauti Dievo kūryboje. Kasdien, kartais ir sunkiai, dirbdami galime mes, kaip Juozapas, dirbti kartu su Kūrėju ir šitaip išreikšti kūrybos grožį. Deja, daugelis darbininkų yra išnaudojami, iš jų atimamas orumas. „Darbininkas yra vertas savo

užmokesčio“ (plg. 1 Tim 5,18). Todėl mums reikia Juozapo kaip ypatingo pagalbininko. Jis gali mus įkvėpti dirbti Jėzaus artumoje ir dėl Jėzaus. Tuo būdu mes visi galime prisidėti prie teisingesnės ir taikesnės visuomenės gerovės, dėl Dievo garbės ir visuotinio gėrio.

5. *Juozapas yra Mergelės Marijos Skaistasis Sužadėtinis.* Jis ištikimai stovėjo šalia jos, kai amžinasis Tėvo Sūnus „Dievas iš Dievo, šviesa iš šviesos“ augo jos glėbyje. Juozapas yra vertingas skaistumo liudininkas mūsų pernelyg seksualizuotoje visuomenėje. Skaistumas apeliuoja ne tik į seksualinį ir afektišką gyvenimą, „juo išreiškiama nuostata, priešinga savinimuisi. Skaistumas yra laisvė nesisavinti visose gyvenimo srityse. Tik tuomet, kai meilė yra skaisti, ji yra tikra meilė. Meilė, kuri nori savintis, galiausiai visuomet tampa pavojinga, ji varžo, slopina, daro žmogų nelaimingą. Pats Dievas pamilo žmogų tyra meile, palikdamas jam laisvę klysti ir elgtis priešingai jam. Meilės logika visuomet yra laisvės logika, o Juozapas gebėjo mylėti su ypatinga laisve. Jis niekuomet nesiekė būti centre“ (Patris corde, 7). Jis yra didis ir sektinas pavyzdys visiems, kurie norėtų išstarti: „aš gyvenu, tačiau nebe aš, o gyvena manyje Kristus“ (plg. Gal 2,20). Juozapas padeda mums ieškoti prasmingo gyvenimo šeimoje. Jis ypatingai padeda vyrams neįsivelti į patriarchalizmo ar agresyvaus vyriškumo idėjas, o verčiau išgyventi ir perduoti pilnutinės meilės džiaugsmą.
6. *Juozapas yra Bažnyčios globėjas.* Lygiai taip, kaip saugojo Jėzų vaikystėje, Juozapas globoja ir mistiškąjį Kristaus kūną, Bažnyčią jos žemiškoje kelionėje. Nazarete Juozapas kasdien buvo ištikimas ir patikimas Jėzaus ir Marijos pagalbininkas. (plg. Mt 2,14). Tokia pati užduotis tenka jam ir Bažnyčios atžvilgiu tiek taikos, tiek persekiojimų ir suiručių laikais. Todėl mes ypatingai meldžiame Juozapo užtarimo Bažnyčiai ir šalims, kuriose krikščionys yra persekiojami.
7. *Juozapas yra Rūpintojėlio pavyzdys.* Popiežius Pranciškus savo žinioje Pasaulinės taikos dienos proga kalbėdamas apie „kelio į taiką kultūrą“, pabrėžia, kad mes turėtume kurti „rūpinimosi kultūrą“. Juozapas ištikimai rūpinosi savo šeima. Jis yra simbolis viso kas siejama su rūpinimusi. Neatsitiktinai daugelis religinių ordinų ir dvasinių draugijų, o taip pat parapijų ir bažnyčių yra jo globoje. Galime prisiminti Šv. Juozapo seseris, kaip jos prisidėjo kuriant „rūpinimosi kultūrą“ mūsų šalyse. Juozapas nepaliauja mūsų įkvėpti ir toliau taip darbuotis.
8. *Juozapas yra pabėgėlių ir migrantų globėjas.* „Kelkis, imk kūdikį su motina ir bėk į Egiptą“ (plg. Mt 2,13b). Taip Viešpaties angelas pasakė Juozapui. Šis įvykis - pabėgimas į Egiptą, rodo kad Juozapas šiandien dalijasi likimu su daugybe žmonių. Tokia pabėgėlių ir migrantų lemtis yra pasaulinis iššūkis, kurio niekas negali išvengti. Nėra lengvų sprendimų, bet yra pareiga ir uždavinys visiems prisidėti prie to, kad žmonėms nereikėtų palikti savo namų. O jei taip ir nutinka, tai reikia lengvinti pabėgėlių našta užtikrinant jiems galimybę gyventi svetur, kad ir laikinai, bet tinkamai. Pirmiausia už tai yra atsakingi politikai, bet taip pat ir kiekvienas pilietis privalo prisidėti prie svetingos aplinkos kūrimo.
9. *Juozapas yra mirštančiųjų viltis.* Mūsų visuomenėje, kur vyrauja vienišumas ir izoliacija, daugelis miršta vieni vieni. Mes ypatingai siūlome prašyti Juozapo užtarimo, kurio buvo prašoma visais laikais, ypač mirštantiesiems. Mes žinome, kokia yra svarbi mūsų mirties valanda, kada mes turėsime būti pasiruošę stoti prieš Viešpatį. Todėl mes turime atsakyti visko, kas mumyse yra išaugę iš nuodėmės ir egoizmo ir atsiduoti į Viešpaties rankas su viltimi ir pasitikėjimu. Šalia Juozapo yra lengviau žvelgti į mirtį, kaip į, Šv. Pranciškaus žodžiais tariant, „seserį mirtį“. Liūdesys ar mirties baimė aplanko kiekvieną dėl

nežinomybės, kas bus toliau arba todėl, kad mirtis gresia dėl priešiško ar smurto. Įsitikinę Jėzaus prisikėlimu ir mūsų dalimi jame, mes, krikščionys, esame pašaukti liudyti gyvenimą teikiant paguodą ir viltį.

Juozapas pradžioje saugojo Viešpaties žemiškosios egzistencijos gyvybę; jis pats su pasitikėjimu atsidavė Dievo tarnystei. Tepadeda jis mums būti gyvybės globėjais, pradžioje ir pabaigoje ir tol, kol esame šioje žemėje, kur daugybės žmonių gyvybėms gresia pavojus, netikrumas ir nuvertinimas. Tedrąsina Juozapas mus Dievuje savo užtarimu ir pavyzdžiu ir tepadeda jis visiems kenčiantiems žmonėms.

Į jį kreipiamės malda:

*Sveikiname tave, Atpirkėjo Globėjau,
Mergelės Marijos Sužadėtini.
Dievas tau patikėjo savo Sūnų;
Marija tavimi pasitikėjo;
šalia tavęs Kristus išaugo vyru.*

*O palaimintasis Juozapai,
ir mums parodyk savo tėviškumą,
vesk mus gyvenimo keliu.
Išmelsk malonės, gailestingumo ir drąsos
ir gink mus nuo visokio blogio. Amen.*

Paskelbta per Viešpaties Apreiškimo šventę, 2021 metų kovo 25-oji diena
Vyskupas Czeslawas Kozonas, Kopenhaga, pirmininkas
Kardinolas Andersas Aborelius OCD, Stokholmas, vicepirmininkas
Vyskupas Berntas Eidsvigas Can.Reg. Oslas
Vyskupas Davidas Tenceris OFMCap, Reikjavikas
Vyskupas prelatas Berislavas Grgicius, Tromsas
Vyskupas prelatas Erikas Vardenas OCSO
Vyskupas Peteris Bürcheris, vyskupas em., Reikjavikas
Kun. Marco Pasinato, Vyskupijos administratorius, Helsinkis